

ŘEČNÍK - 5

Jak lépe mluvit k lidem

12. 3. 2017

DŮVOD/ÚČEL VYSTOUPENÍ

Důvod vašeho vystoupení je rozhodující pro obsah a formu vaší řeči. Z toho důvodu si musíte nejdříve položit a zodpovědět následující tři otázky:

1. Proč mám promluvit?
2. Co chci dosáhnout?
3. Kdo mi bude naslouchat?

Běžně se rozlišují čtyři druhy řečnických vystoupení:

1. Informační vystoupení
2. Přesvědčovací vystoupení
3. Příležitostné vystoupení
4. Improvizované řeči

Informační vystoupení

Cílem informačního vystoupení je představení a vysvětlení určitého stavu věci. Jde zde v první řadě o sdělení nějaké informace nebo znalosti. Přitom zpravidla nedochází k hodnocení samotného obsahu, ale jenom k jeho sdělení. Tento způsob vystoupení se v podnikové nebo v politické praxi vyskytuje jenom zřídka. Informační projevy bývají téměř vždy spojeny s cílem přesvědčit ty druhé o něčem.

Přesvědčovací vystoupení

Cílem přesvědčovacího vystoupení je **ovlivnění posluchačů**. Řečníkovi jde o to, aby:

- přesvědčil o svém stanovisku či názoru,
- prodal určitou koncepci nebo produkt,
- se upustilo od určitého jednání nebo porušování něčeho,
- začali posluchači přemýšlet o nějakém problému novým způsobem. *(Tento bod je zpravidla spojen se situací, kdy si je řečník vědom toho, že nepřesvědčí lidi hned, ale potřebuje v nich vyvolat nejdříve pochybnosti o něčem, co se děje, nebo o někom.)*

Dobrá přesvědčovací řeč obsahuje vždy nějakou **jasnou výzvu** (viz strana 2). Ve srovnání s informačním vystoupením, je potřeba silněji oslovit city a emoce posluchačů.

Příležitostné vystoupení

Pod tímto pojmem se skrývají všechny druhy vystoupení, při nichž řečník oceňuje nějakou osobnost nebo událost. Typickými situacemi jsou:

- životní jubilea,
- výročí událostí,
- ukončení projektu nebo studia,
- svatební oslavy,
- udělení vyznamenání nebo nějaké pocty,
- oslavy,
- něčí úmrtí.

Od řečníka se zde očekává, že bude hovořit tak aby podpořil očekávanou atmosféru. Proto je při těchto vystoupeních největší nebezpečí, že lidé sklouznou k obvyklým frázím.

Improvizovaná řeč

Improvizovaná řeč není ve skutečnosti nějakou zvláštní formou projevu. Tímto pojmem označujeme spíše způsob vzniku projevu. Jde o to, že **vzniká spontánně, bez dlouhé přípravy**. Klade na řečníka zvláštní požadavky. **Musí přitom velmi rychle vytvořit strukturu, dobré argumenty a vybroušené formulace.**

Cvičení na 3 slova

Improvizované projevy jsou v podnikové i politické praxi relativně časté. Dobrý řečník by měl být vždy připraven na to, že bude muset improvizovaně vystoupit. Měl by proto pravidelně trénovat improvizované projevy na různá témata. K tomuto tréninku se hodí následující cvičení:

Na semináři si řečník vybere od tří účastníků tři podstatná jména. Tato slova pak musí použít ve své improvizované řeči tak, aby pověděl krátký příběh, který je bude zahrnovat.

Můžete používat toto cvičení v různých variantách. Napište si třeba na deset lístečků spontánně různé pojmy a pak si vylosujte tři lístky. Své vystoupení si můžete nahrát na kameru nebo na diktafon. Účelem tohoto cvičení jsou tyto prvky:

- Musíte rychle vytvořit začátek a osnovu vystoupení.
- Pokud nemají vybrané pojmy žádnou přirozenou souvislost, musíte ji sami vytvořit. Tím si procvičíte svou kreativitu.
- Kromě jiného si při tomto cvičení aktivizujete svou fantazii a procvičíte svou pohotovost.

VÝZVA

Každá dobrá přesvědčovací řeč obsahuje jasnou a výstižnou výzvu. Tento řečnický prostředek je důležitý pro nashromáždění či vytvoření argumentů a ústí do vyzvání posluchačů k nějakému kroku. **Vyzýváte své posluchače, aby něco určitého udělali nebo o něčem přemýšleli.**

Investujte vždy dostatek času na to, abyste svoji výzvu dobře zformulovali. **Opakujte ji v průběhu svého vystoupení několikrát**, abyste měli zajištěno, že ji posluchači nepřeslechnou. **Mnoho přesvědčovacích vystoupení končí závěrečným zopakováním výzvy.** To je potřeba udělat i **obzvlášť vhodným hlasovým zdůrazněním.**